

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúcióval, vagy kerettel ellátott hir
detések térmenték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvevény.

Milyen legyen a béke?

— Gróf Andrássy Gyula előadása —

— márc. 13.

A hadsegélyző-bizottság rendezte háborús előadások során ezen a héten gróf Andrássy Gyula jelent meg a felolvasó-asztalnál. Andrássy hatalmas koncepciójú beszédében azokat az ellentéteket boncolgatta, melyeknek összehatásából a jelenlegi világháború eredt: a francia—német, az angol—német ellentéteket, továbbá a moszkovitzmusnak nyugati szomszédaival való ellentétét. Mig az elsőt egész történelmi alakulataiban taglalta, a másodikat vázolta, a harmadikat, mely minket, Magyarországot és Ausztriát, legközelebről és legközvetlenebbül érdekel — egész részletességében vizsgálat alá vette. A jó békének elméleti és gyakorlati szempontok szerint való meghatározásával vezette be előadását. A befejezésben — miután megemlékezett a Balkán államoknak egymáshoz s a hatalmakhoz való viszonyáról — a háború várható eredményeiről beszélt. Nagyszerű perspektíváját rajzolta meg annak, hogy mit nyerhetünk elsősorban mi magyarok a háború győzelmes kimenetele után.

A mélyreható s tisztán csak a történelmi logikát néző s éppen ezért meggyőző okfejtéseket a hallgatóság mindvégig nagy figyelemmel hallgatta és sokszor adott kifejezést tetszésének.

Az előadást kivonatossan az alábbiakban ismertetjük:

Jó az a béke, mely eléri azokat a célokat, amelyekért küzdünk. Könnyebb ezeket a támadó félre nézve megállapítani, mint a védekezőkre nézve. Világos, hogy Franciaországra nézve jó béke az, amely legalább Elzász-Lotharingiát visszaszerzi, Szerbiára nézve, amely legalább Bosznia-Hercegoviniát és Dalmáciát adja neki. Nálunk nehezebb a jó béke feltételeit megállapítani. De mindennek előtt azzal a kérdéssel kell tisztába jönni, hogy miért vagyunk háborúban? Nem a világalom biztosítása céljából. Bátran mondhatjuk ezt, nemcsak magunkról, de Németországról is. Se utópisztikus ambíció, se reálpolitikai hódítási vágyak nem vezettek bennünket. Szinte fölösleges is mondani, annyira érezzük mindnyájan: csakis létünk védelme volt a célunk. Visszaakartuk verni ellenségeink támadását, szét akartuk törni azt az ellenséges gyűrűt, mely kö-

rülöttünk képződött és biztos megfojtással fenyegetett. E célunkhoz járult természetesen az a további cél is, hogy megakadályozzuk az ellenséges gyűrűnek új megalakulását. Jó béke tehát a mi számunkra az, mely ezeket a célokat biztosítja.

A jó béke feltételeit csak úgy találhatjuk meg, ha külön-külön foglalkozunk azon ellentétekkel, melyek a jelenlegi világháborúhoz vezettek.

Első a francia-német ellentét. Ez az ellentét régebb, mint maga a tulajdonképeni francia és német nemzeti öntudat. Már a Karolingok birodalmának bomlása-kor viszályt okozott a nyugati, azaz francia és a keleti, azaz német rész között, hogy nem tudták megállapítani a határokat. A mai háború egyik nagy célját: a régi nagy ellentétet, a világ-békének azt az állandó nagy veszélyét, a háttérbe szoritani, — két áron lehet elérni: meg-egyezés útján, vagy a letörés útján. Az első megoldás nem lehetetlen, ha a győzelem után a német semmi területiális hódítást nem vesz igénybe és Franciaország belátja, hogy a másodsor is német kézben maradt területekről le kell mondania. Ha azonban Franciaországot új gyűlöletre gerjesztenék az újabb német győzelmek, ha sikerülne ezentúl is elhítenni, hogy Németország agresszív politikát folytat ellene, akkor kétségtelen, hogy Németország kénytelen lesz Franciaország végleges meggyengítésének útján megszüntetni a francia-német ellentétet.

Egészen más jellegű az angol-német ellentét. Ez egészen új, nem régi történelmi ellentét folytatása. Az utolsó két évtized alatt kellett olyan valaminek történni, ami az elkeseredett harcokat megindokolhatja. Németország kereskedelmének és lakosságának rohamos szaporodása és az ezekkel arányban álló tengerészeti hatalma provokálta Angliát, okozta, hogy a mai háborúba beleavatkozott. Mert ezekben rejlik Anglia pretenziójának veszélye.

A harmadik ok a cárizmus világbirodalmi vágya. Az orosz és nyugati szomszédaival való ellentét olyan régi, mint Oroszország emelkedése. Eddig csak a Törökország elleni háborúhoz vezetett, velünk és Németországgal az ellentét diplomatikus uton

találta megoldását. Oroszország mindig kénytelen volt engedni mert érezte, hogy velünk tart Európa s hogy az adott viszonyok között a rövidebbet húzná. A cárizmus multjában sohase ragaszkodott mereven egy vagy más irányu terjeszkedéshez, hanem, amint egyik irányban nehézségekre akadt, a másik irányba vetette magát. Következetes csak abban maradt, hogy csaknem mindig expanzív politikát akart folytatni. A mukdeni vereség Ázsiától Európa felé terelte Pétervár figyelmét, miért ne fordíthatná azt megint Kelet felé a mi győzelmünk?

Szerbiát annyira kell meggyöngyíteni, hogy kénytelen legyen nagyvizi hóbortjával felhagyni. Mi teljesen tisztelhetjük azt az elvet, hogy „a Balkán legyen a balkán nepeké.” Főcélunk az, hogy kára legyen annak az államnak, mely velünk tör, haszna annak, mely velünk tart.

Vajon érdemes volt-e ilyen veszélyes háborút folytatni, ha nem akarunk világbirodalmat alapítani, érdemes volt-e kevesebb eredményekért a vele járó erőfeszítéseket vállalni? A háború nem üzlet. Mikor Közép-Európára támaszkodva, a moszkovitzmust megtörtük: történelmi misszióinkat teljesítjük és életfeltételeinket javítjuk meg. Győzelem esetén a magyar nemzet olyan kedvező viszonyok közé kerül, mint amiknek között sok század óta nem volt. Ha a háború óriási megpróbáltatása között nemzetünk politikai éleslátása megedződik, ha a lövészárokból több önértetet, több komolyságot hozunk haza, ha belátják mindenfelé, hogy a nemzettel érző és a nemzettel élő hadseregere van szükségünk nekünk is, szövetségeseinknek is, a dinasztának is: akkor olyan dicső jövő előtt állunk, melyre szambeli viszonyainknál fogva általában hivatva vagyunk. Ezért érdemes tehát harcolnunk, küzdenünk a teljes, végleges, döntő győzelmet.

Kis képek

a nagy háborúból.

— márc. 13.

Honvédsírok a Kárpátokban. I. B., aki résztvevett a kárpai harcokban és most sebesülten kórházban fekszik, eleményeiből ezeket beszélte:

Elmosódott apró sírhalmokat látok a Kárpátok között. Azok a sírok kedvesek nekünk, kedvesebbek, mert jobban fájnak, mert a mi földünkben domborultak. P-dig ott tovább, Galiciában is minden talpalatnyi hely tele van ilyen apró halmokkal, de

ezek itt vonzóbbak s aki egyszer megpihent, vagy elhaladt mellettük, soha nem feledheti. Opolonek, (az uzsoki hágó közelében nyugati irányban) ezt a kopár hegykupot ne feledje senki. Ha tavasz lesz, ha nyár lesz, ha kihal a harci zaj, zugó patakok, árnyas bükkerdők, fenyvesek mentén, busut járni mehetünk oda. Azok a sírok nemcsak egynehányunké, azok közös dicsőség, közös szenvedés hirdetői. A Kárpátok minden göröngye ezer évre van újra drága szívünk hulló vérével megszentelve. Magasan, 700—1000 méterre a tenger színe fölé, még magasabban is, sok ilyen sírhalom van. El sem hinné az ember, hogy ott a magasan irtó csaták folytak éjjeleken... Járőr voltam. Még sötét volt a hajnal. Magas gerinceket másztunk. Járatlan utakat jártunk és a hó fehérek, ropogott a lábunk alatt. Imitt-amott nagy körben vastagon szétszórt illatos szénakazlak, bizonyosan a kozákok pihenő helye volt. Egy tágas völgy felé lejtettünk; jobbra magas hegygerinc mögött már derengett valami halvány világosság. Messze, a tulsó völgyből emelkedett ki a ködös, párás virradatból. Előttünk sötét, tarsinú, mozdulatlan erdőablak húzódtak, öreg bükkfák, vastag zuzmóval, olyan csodálatosak, mint bus szomorúfűz távoiba vesző kesüngő árnyékai. És ez a hely is csatár volt. Szétszórvan apró zöld sírok domborultak és fehér fakeresztjein a felirásokat nézgettem: „Honvéd” csak ennyi volt írva az egyikén. Tovább még rövidebben szólt a felirat: „22.68.” A harmadikon már nevének volt írva és így tovább sorban. Odább orosz sírok sorakoztak. Kereszttel vagy kereszt nélkül és olykor egy-egy puska volt szuronyjal lefelé szurva fejjának.

Mikor a főhadnagy keresztel.

Katonánk nemesszivuségei, ideális lelkületéről sok érdekes részletet örökített meg már a történelem, de az alábbi esetről vonzóbb, megkapóbb talán egyik sem volt.

Egy galíciai falucskában történt. A faluból az orosz elől mindenki sietve menekült. Otthon csak a betegek s a tehetetlenek maradtak. Ebben a faluban helyezkedett el egyik nehéz tüzéregünk. Innen szórt a gyilkos halált zugva, mennydörögve az oroszokra.

Az üteg parancsnokának, Pokorny Gottfried főhadnagynak egyszer csak jelentik, hogy két rutén asszonykának leánygyermekke született. A főhadnagy sajnálta a háborús veszedelmek között bizonytalan sorsu két apró leánykát és nemes szívének sugallatára hallgatva, — ahogyan ő azt valamikor a hitványban tanulta — szükségből megkeresztelte őket. Az egyiket elnevezte a trónörökös felesége tiszteletére Zitanak, a másikat József főherceg nejeinek tiszteletére Augusztának. A gyermekek kereszt-szülei lettek: ő maga s egy harctéri ápolónő, Szolanka Mária.

Mindhárom esetről szabályszerűen s precíz pontossággal anyakönyvet vettek fel, melynek másolatát elküldte egyik közeli rom. kath. plebániái hivatalnak az alábbi levél kíséretében:

Főtisztelendő Plebániái Hivatal!

Mint egyházamnak hű fia, a szükségnek engedve, egy perőre sem haboztam, hogy a szülőik kívánságára két gyermeknek fel ne adjam a szükségkeresztet, illetve

egy elhaltak elföldelésénél részt ne vegyék.

A megkeresztelték szülei a gör. keleti hitvalláshoz tartoznak. Tisztelettel kérem az anyakönyvi másolat továbbítását azon hatósághoz, mely az anyakönyvelésre illetékes.

Kiváló tisztelettel

Pokorny főhadnagy.

Jóleső örömmel regisztráljuk hősiesszen küzdő katonáink ideális lelkületének ezt a szépséges tényét, mert a sok közül ez is gyönyörűen bizonyítja, hogy a harcúton küzdő fiaink esze is, szíve is helyén van. Ilyen katonákra támaszkodva pedig bátran nézhetünk a jövő elé. Ez a nem lehet más, csak dicsőséges.

Halálos autó-baleset.

Ujhelyi tisztek autó-szerencsétlensége Pálházánál.

— márc. 13.

Nemcsak a katonaság körében, de az egész városban mély részvétet kelt az a súlyos baleset, mely emberéletet is követelt áldozatul s az Ujhelyben állomásozó tisztikar egyik magas rangú tagját életétől fosztotta meg.

Szerdán történt a súlyos szerencsétlenség. **Weber János** ezredes, az ujhelyi egyik népfelkelő-zászlóalj parancsnoka automobilon Kassára utazott. Ugyanezen az automobilon, ugyancsak szolgálati ügyben vele ment **Ullrich Rezső** ezredes, az ujhelyi hadtápparancsnok, ott volt továbbá **Perelisz József** önkéntes automobilista hadnagy, továbbá a soffőr. A társaság nagy hóviharban szerencsésen tette meg az utat Kassáig, honnan délfelé indultak vissza.

Déli 3/4 1 órakor történt a katasztrófa Pálháza fölött, az ugynevezett Gonyakuti majornál. Egy kanyarodónál a rettenetes szélvihar feldöntötte az autóbilt, úgy hogy a kerekék az égnek állottak.

Teljesen épen maradt a soffőr és szerencsésen járt **Ullrich** ezredes is, aki csak a fején kapott egy könnyebb horzsolást; ellenben súlyos beíós sérüléseket szenvedett **Perelisz** hadnagy, míg **Weber** ezredes a karosszéria pereme úgy összenyomta, hogy a szerencsétlen ezredes szörnyet halt.

Ullrich ezredes kocsin hozta haza szerencsétlenül járt tisztársának holttestét, a nagy beteg **Perelisz** pedig a majornban hagyta, nehogy a szállítással súlyosbítsák az állapotát.

Weber ezredes csak pár héttel ezelőtt itt Ujhelyben lépett elő alezredesből. A tragikus esetről értesítették Pilsenben élő nejét, aki sürgönyileg úgy intézkedett, hogy haza fogja szállíttatni.

A tragikus véget ért ezredes teste ma délután 3 órakor lesz beszentelve az Erzsébet-kórház halattas házában, azután pedig Bécsbe szállítják el.

Az itt állomásozó és parancsnoksága alatt állott Landsturm-Battalion tisztikara a gyászestéről külön gyászjelentést adott ki, melyben meghatározott szavakkal adott kifejezést fájdalomának.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Győzelmes támadásunk Mezőlaborc felett.

Helyzetünk mindenütt kedvező.

Budapest, márc. 12.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenté:

Orosz-Lengyelországban és Galiciában csapataink helyzete ujonnan elfoglalt állásban ma még inkább megszilárdult; az ellenség támadásai nem ismétlődnek. A Pilica melletti Inowłodznál tüzéségünk tegnap heves ágyuharc után több ellenséges úteget elnémitott.

A Kárpátokban a cisna-baligrodi ut mentén csapataink elkeseredett harc után elfoglaltak egy helységet és a szomszédos magaslatokat a nap folyamán sűrű hófergetegben megtisztították az ellenségtől. Eközben nyugatról a szomszédos szakaszon erős ellenséges támadás megfiusult. — Az arcvonal többi részén a Kárpátokban, valamint délkeleti Galiciában különös esemény nem történt. Mivel a hóvihár egész napon át tartott, Csernovicztól északra is nyugalom van. A déli harcúton hosszabb idő óta semmi sem történt. A montenegrói határon helyenként jelentéktelen csatározások folynak.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Angol és francia támadások.

Berlin, márc. 12.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Két ellenséges sorhajó, amelyet néhány torpedónaszád kísért, tegnap Westende fűrdőre több mint hetven lövést adott le anélkül, hogy bárminő kárt okozott volna. Midőn útegeink működni kezdtek, az ellenséges hajóraj eltávolodott. Az angolok, akik Nieuwe-Chapelleben lábukat megve-tették, ma éjjel többször előre törtek, de keleti irányban visszavertük. Nieuwe-Chapellelől északra is visszavertük tegnap az angolok gyengébb támadásait. A harc e vidéken még folyik. Champagneben általában nyugalom volt. A Vogezeben erős hófúvás miatt a harci tevékenység csak csekély mérvű volt.

Nagy hadizsákmány Lengyelországban.

Berlin, márc. 12.

A német nagy vezérkar jelenti:

Az augusztowi erdőtől északra az oroszokat megvertük, csak gyors eltávozásuk Grodno felé mentette meg őket a teljes vereségtől. Itt több mint négyezer oroszot fogtunk el, köztük két ezredparancsnokot és három ágyut és tíz géppuskát zsákmányoltunk. Augusztow vidékéről is megkezdte az ellenség a Grodno felé való visszavonulást. Osztralenkától északnyugatra három orosz tisztet és kétszázhusz közlegényt foglyul ejtettünk. Prasznisztól északra és északnyugatra támadásaink előrehaladnak. Itt tegnap több mint 3200 hadifogoly maradt kezünkben.

Az oroszok hivatalos híradásaikban két nagy győzelmet tulajdonítanak önmaguknak. Grodnonál és Prasznisznál mindkét csatában, amint mondják két-két német hadtestet vertek vagy semmisítették meg. Ha az orosz legfelsőbb hadvezetőség komolyan ebben a véleményben volt, akkor a legutóbbi napok eseményei csapataink harcoló erejéről bizonyára más fogalmat szereztek neki. Grodnoról kiinduló támadásuk az augusztowi erdön át, amelyet annyi ékesszóval hirdettek, nemsokára megfiusult. Hogy az ott előnyomult csapatok mit tapasztaltak, az kitűnik mai jelentésünk első mondataiból. Prasznisznál csapataink az ideiglenes kitérés után ismét négy kilométernyi távolságra állanak a várostól északi irányban. Mióta e városból kivonultunk a Vistula és Arzyc közti harcmezőkön 11460 oroszot fogtunk el.

HIREK.

Vihar tombol...

Vihar tombol kint, véres, nagy vihar
A Kárpátoknak sziklabércein!
Ádáz ellenség vad hordáival
Vivnak élet halál tusát véreim!
Vitézek, bátrak a jó magyar fiuk,
Halált nem félő hős mindahány!
De tíz-husz ellenre egy ha jut!
Mi lesz hát velük s veled, óh Hazám?

Mennyi szenvedés van hátad mögött,
Martyr voltál te ezer éven át!
Minden rög rajtad vérrel öntözött,
S most ujra járod a Golgotát!
Múltad nehéz volt! Mit hoz rád a holnap?
Könnyebbül-e majd a súlyos teher?
Titkos keze a láthatatlan sorsnak
Fölemel-e? ... vagy a földre ver?

A nagy Világbiró, az ő Hadur
Hatalmas keze megtart-e nekünk?
Vagy felettad az ellen lesz ur
S mi leveretve, rabszolgák leszünk?
A nagy csatában győz-e Árpád népe,
Vagy tán ránk tapos Gog s Mágog hada?
S hiába omlik fiainak vére,
Elbukik mégis a magyar haza?

Nem! Nem! Megmarad, — el nem vész
[hazánk!
Kicsinyhitűség? Félre most vele!
Az égre nézzünk! Ott vigyáz reánk
A magyaroknak örök Istene!
Velünk van, higgyük, az Ő nagy hatalma!
Velünk az erő, igazság, a jog!
S az ezeréves, szép magyar haza
Még ezer éveken élni fog.

Sallay Gyula,
ref. lelkész.

— **Március tizenötödike.** Két nap múlva ismét ránk köszönt a magyarság nemzeti ünnepe, melynek glóriája ez idén vértengerből, ágyuk füstfellegéből emelkedik. Ebben az évben, amely ismét sorsdöntő, nagy esztendeje a magyar nemzetnek, talán esendesebb lesz az ünnep, — épen a rendkívüli körülmények miatt, — de annál bensőbb, annál emelkedettebb és mélyebb érzellemmel fogunk ünnepelni ezen a napon. A szabadság ünnepe ez évben nemzeti létünk ünnepe is; most döntenek a sorsintéző hatalmak Magyarországot újabb ezeréves fennállása fölött. S a milyen igaz hittel hisszük, hogy ez a döntés ránk nézve kedvező is lesz, ép oly benső fohással fordulunk ezen az ünnepnapon a magyarok Istenehez, hogy a végső döntést, igaz ügyünk diadalát minél közelebb hozza s a nagy harcban reánk mért megpróbáltatások után derítsen szebb napokat a nemzetre. A véres, viharos, fagyos, hólepelbe burkolt Március után jöjjön az enye, szelid béke...

— **Ünnepi istentisztelet az ev. templomban.** 1848. március 15-ikének eseményeit a sátoraljaujhelyi evang. egyház március hó 14-én este 6 órakor tartandó istentisztelet keretében ünnepeli meg.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter a vizügyi műszaki tisztii személyzet létszámában **Zettin Ignác** sátoraljaujhelyi kir. főmérnököt kir. műszaki tanácsossá nevezte ki.

— **A bíróság köréből.** Az igazságügyminiszter **Kádár Lajos** sztrópkői járásbíróját saját kérelmére a szikszói járásbíróshoz kelyezte át.

— **Az Ujhelyben elhunyt hősök siremléke.** Ujabbban a sátoraljaujhelyi evang. egyház részéről 10 kor. 85 f.

templomi adományt kaptunk a Sátoraljaujhelyben eltemetett katonáink emlékére gyűjtött alapunkra. Ezt az összeget is bankban kezel alapunkhoz csatoltunk.

— **Ujhelyi hősök.** Mint értesülünk, a király Schweitzer János hadapródjelölt őrmesternek a déli harctéren tanúsított hősiességéért a II. osztályú vitézségi érmét adományozta. A kitüntetett hadapród-őrmester, — Schweitzer Jánosnak, az ujhelyi kir. törvényszéki fogház érdemes gondnokának fia, — jelenleg már zászlósi rangban szolgál a déli harctéren, ahol már kétszer sebesült meg hadseregünk hősi harcainak közben s a hová e szerint már harmadszor tért vissza meggyógyulva.

— **A hadi prófunt.** A hadügyminiszter legújabb rendelete alapján a harctéren levő katonáinknak naponta a következő táplálék jár ki: 400 gramm hus, 700 gramm kenyér vagy kétszersült, 30 gramm só, fél gramm bors, hat deci magyar bor délelen, ugyanannyi estére, 140 gramm főzelék, 92 gramm kávékonzerv és végül 36 gramm pipadohány, vagy ennek ellenértéke, 10 darab cigaretta. Ebből is látszik, mekkora figyelemmel van a hadvezetőség minden egyes ember szükséglete iránt.

— **Burgonya a kisgazdáknak.** A földművelésügyi miniszter gondoskodni óhajtván a jó burgonyatermesztő, a Veszprémmegyeiében létesített fiókszaporító telepeken termelt burgonyavetőgumót megszerezte és azt biztosította a jelentkező kisgazdáknak. Jelentkezni a községi előjáróságoknál kell, a vetőgumó a fiókszaporító telepen átveve métermázsánkat hat korona, miből a jelentkezőnél egy korona fizetendő. Egy-egy jelentkező öt métermázsánál többet nem kaphat.

— **Grönlandi kutyák a Kárpátokban.** Érdekes kísérlet folyik mostanában, — mint nekünk írják, — a Kárpátokban, hol a nagy hó és viharok ellenére sem pihennek a harcok. A kísérletnek az a célja, hogy a seregek élelmészének nehézségeit grönlandi kutyák segítségével leküzdjék. Ennek az ötletnek König dr. sarkutató a gazdája, aki annak idején részt vett Flenner expedíciójában és ki legutóbb is expedíciós utat tervezett, ennek a tervének a végrehajtásában azonban megakadályozta a háború. König dr. tízezer kilenc darab grönlandi kutyát ajándékozott hadvezetőségünknek s most ezek a szívós, fűrgő állatok apró szánkokon élelmet szállítanak a katonáknak. Hir szerint a kísérletek kitűnően sikerültek és így valószínű, hogy König dr. ötletére fontos szerep vár a jövő háborúiban.

— **Háborús gazdasági törvények és rendeletek** címen a Magyar Vampolitikai központ könnyen áttekinthető könyvben kiadta a háború esztendőre szóló kivételes rendelkezéseket, valamint a mozgósítás óta egészen február 20-ig életbeléptetett összes gazdasági vonatkozású és a háborúval összefüggő törvényeket és rendeleteket, melyeknek nagy száma az eligazodást igen nehezessé tette. A könyvet, mely különösen a kereskedő és iparos nélkülözhetetlen útmutatója 5 kor. bolti ár helyett kereskedők és iparosok 2 kor. kedvezményes áron kaphatják, ha a mű előfizetését a kereskedelmi és iparkamaránál bejelentik.

— **A városi mozi** ma tartja előadását, mely alkalommal a jelenlegi leghíresebb és legérdekesebb de- tektívdrámák egyike kerül műsorra. A többi mozidarabok is a szezon slágerei közül valók lesznek s kiegészítik majd ezeket a legújabb aktualis haretéri felvételek a világháborúból. Vasárnap teljesen új, nagyszabású műsorral két előadás lesz. A színház mindig fűtve van.

— **Lesz egyiptomi cigaretta.** Mint az égből jövő manna, úgy jön a kel-

lemes meglepetés, amelylyel a kincstár, helyesebben a „magyar királyi dohánygyedárúság” szolgál az ország cigarettázó közönségének: a jövő héttől kezdve ismét árunk egyiptomi cigarettát a különlegességi áru- dákban. Sokan vannak, akik a világháború legnagyobb inségének az egyiptomi cigaretta hiányát érezték. A háború borzalma, a nagy drágaság, a liszthiányt csekélységnek mondották a szenvedélyes füstmésztők ahhoz a hallatlan dologhoz képest, hogy megszakadt a kincstár összeköttetése Egyiptommal, nem lehet kapni Figarót, Rhamses, Hiksosz és Luxort, mert nincsen mihozzánk szabad útja az egyiptomi cigarettának. Most megszűnik az egyiptomi cigarettahőség és juhság. A dohánygyedárúsági igazgatóság nagyobb mennyiségű egyiptomi cigarettát vett az olasz Tabakregió- tól. Az olasz kincstár tizenöt százalékos ráfizetéssel Rhamszes és Hiksosz cigarettákat engedett át a magyar dohánygyedárúsági igazgatóságnak, a cigaretták szerencsésen meg is érkeztek már Olaszországból, most esomagolják át őket a budapesti fővá- hivatalnál s a jövő heten beosztják a várva-várt cigarettákat a különleges- ségi trafikok útján a cigarettázó közönség rendelkezésére.

— **Adományok a dohánygyári Vörös Kereszt körhöz részére.** Wadisen-Gätz Lajos herceg-ne 1 szarvas és 1 hordó bor. Baró Sennyey Béla 1 óz, 5 bödön zsír és 2 hordó bor. Ujhelyi Mihály Nagytörvény 4 zsák krumpli. Klein Gyula 24 kor. Mar- kovics Miksa 10 kor. Ungváry Lászlóné 10 lábravaló, 5 ing, 5 liter bab, 10 tók. Gróf Wallis Gyuláné 100 kor. Dr. Ambrózy Ágoston 20 kor. Czigányi főnővérnek gyűjtése Bélyben 482 tojás. Br. Mailott Nándor 10 nyul. Br. Mailott Nándorné 36 párna, 30 lepedő. A tállyai nőegylet gyűjtése 4 takaró, 20 párnahuzat, 14 kis párnahuzat, 40 fűző, 10 alsónadrág, 24 gyapjadrág, 20 zsebkendő, 6 kabát. Pereira báróné finom kő őt trikók. Friedmann Arminé befőttek, 1 tál torta, sütemény. Kalács. Steinhöffer Sándorné pástétom, vaj, sütemény, fánk. Walherr Didi fánk, szamorodni. Rad község 74 tojás, 15 törülköző, 6 alsónadrág, 12 ing, párna. Gróf Széchenyi Ernőné fánk, szamorodni, szivar, dohány, rizs, spenót, sonka, zsír. Gutt- mann Mórné szamorodni. Schweitzer Jánosné szamorodni. Nagy Barnáné szamorodni. Herzog Lipótné bor. Ju- ház Jenőné 1 tál sült, cukor, fehér kenyér, rum. Fenyő Józsefné kalács. Dr. Tátray Dezsőné, déli gyümölcs. Grünspan Hermanné befőttek, süte- mény, Szepesi Simonné teasütemény, déli gyümölcs, kalács, lekvár. Boros Lászlóné fánk, vaj. Zettin Ignácné befőttek, tészta. Gróf Széchenyi Ber- talan 1 hordó szamorodni. A helybeli polgári leányiskola IV. osztálya a sebesült katonáknak utolsó farsangra 30 doboz cigaretta, befőttek, kalács, sütemény, dohány, borok. Arvai La- josné 5 liter tej. Botos Jánosné to- jás, tej. Zsirus Istvánné tojás, tyúk, kenőér. Dr. Ligeti Józsefné 10 kor. Felsőmagyarországi Hírlap büntetés- pénz 4 kor. Páczini uradalom tej, kenyér, kolbász, hurka, dísznóhús. Br. Waldbott 250 üveg szamorodni.

— **A harcosok kegyelele.** Meg- kapó ötletet pendített meg nemrégiben a kárpáti arcvonalon Damó Elemér honvédszázados, akinek ötletét első sorban a 17. honvédszázados tisz- tikara és legénysége vitte a megva- lósulás felé. Damó százados azt az eszmét vetette fel, hogy a nagy csaták hőseinek emlékét minden ezred szek- helyén felállítandó emlékoszloppal örökítsék meg. A gyűjtést a 17. hon- védgyalozezred azonnal meg is indi- totta s a gyűjtés eredményét lendü- lates emlékirat kapcsán most küldöt- ték haza Székesfehérvárra.

— **Az elesettek exhumálása és hazaszállítása.** A belügyminiszter tu- datja a törvényhatóságokkal, hogy a

hadsereg hadtápkörletében eltemetett holttestek exhumálása és elszállítása iránt a kérényt mindenkor az illető hadsereg hadtápparancsnokságához kell intézni, amely kellő vizsgálat után határoz és amennyiben az en- gedélyt megadja, felhívja a folyamodót, hogy a tervbe vett exhumálás idejét táviratilag idejekorán jelentse be. Az érvényben levő szabályok ér- telmében a kolerában, himlőben, ki- ütéses tifuszban, pestisben, vörheny- ben és difteriában elhaltak hullájá- nak exhumálása és elszállítása egy év eltelté előtt nem engedélyezhető.

— **Mezőgazdasági munkások ajánl- koznak.** A nagyváradi miniszteri ki- rendeltség körzetében nagy számban jelentkeztek elszegődni hajlandó férfi és női mezőgazdasági munkások, kik hónapos vagy éves eselédnek bár- hova hajlandók elszegődni. — A kik ilyen mezőgazdasági munkásokra igényt tartanak, ebből szándéku- kat a sátoraljaujhelyi rendőrkapitányi hi- vatalnál jelentsek be.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fe- hérnemű osztályát. Elsőraugu áruk, legolcsóbb árak.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A „Zemplénmegyei Kereskedelmi-, ipar-, Termény- és Hitelbank” igaz- gatóságának az 1914. évre vonat- kozó évi jelentése.

A lefolyt év első fele a viszonyok fokozatos javulásának jegyében indult meg, mely után azonban az országra szakadt világháború folytán általában stagnáció, visszaesés állott be.

Az általános bajok mellett, melyek a háború előidézett, ennek hatása a betétek csökkenésében is nyilvánult, mely abban leli magyarázatát, hogy a mozgósítás és a harcoknak vármegyénk területére való kiterjesztése folytán, ugy a behívottak, mint a menekülő beté- teiket vagy azok egyrészt kivették és a mostoha viszonyok miatt nem voltak abban a helyzetben, hogy azt pótolják; másrészt pedig annak tulajdonítandó, hogy a 6%-os hadikölcsön jegyzésében betevőink tekintélyes összegekkel vettek részt.

Természetes, hogy a fennforgó körülmények a jövedelem apasztásához is hozzájárultak, melyet a veszteségek is csökkentettek.

A hordókészletet és nyersanyagokat sikerült csaknem egészen eladni, belőle már csak csekély értékű részlet maradt fenn. A mérlegben csak azért szerepel még nagyobb értékben, mert a vasuti teherforgalomnak felfüggesztése folytán az év végére a tényleg eladott rész elszállítható nem volt.

A vagyonként előforduló földbirtok- kot érdekeltségünknel fogva bírói ár- verésen vettük meg és annak magasabb árban való értékesítésére alaposan lehet számítani.

Összes üzleti forgalmunk:

A nyersmérték szerint
pénztárral . . . 17951403 K. 66 f.
Előjegyzeti napló sze-
rint . . . 11282948 K. 31 f.
Összesen . . . 29234351 K. 97 f.

A mérleg összeállításakor leírásba hoztunk váltóköveteléseinkből 18838 koronát, továbbá értékpapírjainkból ár- folyamkülönbözettel fogva 11858 korona 06 fillért. Az értékpapírokból ezen ár- folyamkülönbözettel átmeneti veszteség lévén, az árfolyam emelkedésekor a különbözlet annak idején a fedezeti alapba lesz helyezendő.

A fentiekhez képest tehát a fede- zeti alapból eredő összeggel együtt 41106 korona 06 fillért kitevő összeg- ből eszközölt leírások után a t. köz- gyűlésnek 10410 korona 55 fillér mar- rad rendelkezésére, melynek felosztására nézve javasoljuk, hogy osztalékra rész-

vényenkint 10 koronával 8000 K. — f. a felügyelő-bizottság szo- kásos díjazására . . . 350 K. — f. és az alábbi jótékony- célokra . . . 180 K. — f. fordítottassék, a fennmaradó 1880 K. 55 f. pedig a jövő év számlájára átvezetessék.

Helyén lévőnek találjuk ismét na- gyobb fedezeti alap létesítéséről is gon- doskodni, mely kétszáz vált követel- sekből eredő veszteségekre fordítható legyen.

Amennyiben pedig a nyugdíjalap az alapszabályok 78. §-a értelmében az intézet vagyonából létesült és arra csak a régi két tisztviselő tarthat igényt, e szakasz kiegészítését javasoljuk olyké- pen, hogy a 78. §-nak 3. bekezdése- ként felvétessék:

„A közgyűlés azonban jogosítva van a nyugdíjalapnak általa meghatározandó részét kétszáz vált követelések fedezetére a fedezeti alapba helyezni. Amennyiben pedig ez esetben a nyugdíjalap fenn- maradó része és illetve annak jövedelme nem lesz elegendő az arra jogosult igények kielégítésére, a különbözet a rendes bevételekből lesz fedezendő.”

Ennek elfogadása esetén egyszer- smint javasoljuk, mondja ki már most a közgyűlés, hogy a jelenleg 51805 koronát kitevő nyugdíjalapból 20000 korona a fedezeti alapba helyeztessék át és utasítja az igazgatóságot ezen ha- tározat végrehajtására.

Sajnálattal tudatjuk Németh Nándor urnak távozását, aki mint intézetünk pénztárnoka 37 éves hű és buzgó mun- kálkodás után saját kérelmére nyug- díjaztatott.

Igazgatóságunk kebeléből sorrend szerint Hönisch Dezső és Szöllösy Arthur lépnek ki és ennek folytán két igazga- tósági tagnak a helye lesz választás ut- ján betöltendő; továbbá Haas Adolf igazgatósági tag elhunytá folytán helyette a még le nem járt működési idejére még egy igazgatósági tag lesz választandó.

Ezeknek előterjesztése után pedig kérjük a t. közgyűlést, hogy a felügy- bizottság meghallgatása után a zárszám- adásokat és illetve a mérleget jóvá- hagyni, e jelentésünkben foglalt indit- ványainkat elfogadni, a felmentvényt részünkre megadni és az osztaléknak, valamint a többi teljesítményeknek a közgyűlést követő napon pénztárunknál való kifizetése, valamint az iránt intéz- kedni méltóztatassék, hogy osztalék szel- vények az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárnál Budapesten is bevál- tassanak.

Sátoraljaujhely, 1915. február 20-án.

Az igazgatóság.

* A helybeli szegény iskolás gyermekeket ruházató egyletnek 40 K., a helybeli izr. nő- egyletnek 40 K., a helybeli izr. népkönyvtárak 30 K., a helybeli keresked. tanonc-iskola ré- szére 30 K., a helybeli leányegyletnek 20 K., a helybeli izr. betegsegélyző egyletnek 20 K.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Telaky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Különbféle butorok
és egy
modern rövid zongora
azonnal eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Zábori szalámi

jól füstölve, kitűnő minőségű és tartós áru, kilonként 3 K. 20 f. nyári szalámi prima 2 K. 80 f. Szállít: **Rohonczi J. Szalámi** és Kolbászárú Kivitel **Budapest** Andrassy-ut 64.

Zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank.

Mérleg-kimutatás.

1914. évi december hó 31-én.

Nyer- és Veszt-számla.

VAGYON	Összeg		TEHER	Összeg		KIADÁS	Összeg		BEVÉTEL	Összeg	
	K.	f.		K.	f.		K.	f.		K.	f.
Készpénz készlet	49972	12	Részvénytőke	160000	—	Kamatok:			Előhozatal 1913 évről	6246	55
Gíró-követelés	1641	71	Közönséges tartalékalap	100000	—	Visszszámítási s egyéb kamat	34620	92	Fedezeti alaptól áttéve	10410	—
M. kir. postatakarékpénztárnál	406	73	Fedezeti alap	200	—	Betét és folyószámlai kamat	77451	61	Kamatok:		
Külföldi papírpénzek	497	50	Nyugdíjalap	51805	—	Költségek:			Váltó kamat	145207	42
Külföldi papírpénzek	68	97	Felszerelések értékcsök. alapja	11542	62	Tiszti fizetés	16363	25	Jelzálog kamat	6744	30
Értékpapírok és azok függő kam.	220442	13	Betétek	1386294	35	Igazgatósági fizetés	1500	—	Kötvény kamat	656	—
Más pénzügyintézetnél e.h. tőke	2933	60	Visszszámított váltók	689253	78	Házbér	2052	—	Előleg kamat	77	50
Váltók: a tárczában 1294415-85			Hitelezők	215543	84	Üzleti költség	3955	77	Értékpapír kamat	10894	76
visszszámítolva 689253-78	1983669	63	Letételek és óvadékok	32325	83	Adó: állami, megyei, községi stb.	7060	89	Folyószámlai kamat	6648	45
Jelzálog-kölcsönök	77474	61	Fel nem vett osztalékok	320	—	Betét-kamatadó	7445	20	Különbféle bevételek:		
Kötvény	18000	—	Átmeneti tételek	11479	11	Jóteknycszelű adományok	182	90	Házbérjövdelem	799	99
Előleg	1076	—	Nyeresség	10410	55	Leírások:			Földbirtok jövdelem	1000	—
Adósok	108946	13				A váltókból	18838	—	Jutalékok	2627	30
Letételek és óvadékok	32325	83				Értékpapír árfolyam veszteség	11858	06	Különbféle jövedelmek	426	88
Ingatlanok:						Nyeresség	10410	55			
Ház	18695-11										
Földbirtok	51434-56	70129									
Felszerelés	11542	62									
Hordókészlet és nyersanyagok	42196	88									
Borkészlet	5013	72									
Consortionalis részesedés	21905	59									
Átmeneti tételek	20931	64									
	2669175	08		2669175	08		191739	15		191739	15

Sátoraljaujhely, 1914. december 31-én.

Schmidt Géza s. k.
pénztárnok.Fejér Elemér s. k.
cégvezető-főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Behyna Kálmán s. k.
ig. tag.Guttman Mór s. k.
ig. tag.Hönsch Dezső s. k.
ig. elnök.Szöllősy Arthur s. k.
vezérigazgató.Zinner Adolf s. k.
ig. tag.

Megvizsgáltuk s a fő- és mellékkönyvekkel egyezőnek és helyesnek találtuk.

Blumenfeld Adolf s. k.
f. biz. tag.Dr. Szepessi Arnold s. k.
f. biz. tag.Csörghe Gyula s. k.
f. biz. tag.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázó
Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern
kivitelű. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

Kiadó lakás.

Kossuth Lajos utca 40. sz.
házamban 5 szobás lakás
mellékhelyiségekkel és kert-
tel május 1-étől egy vagy
több évre kiadó.

KEMÉNY JENŐ fényképész Kassa.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és
gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek
és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan
tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer
a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Legalább két középiskolát végzett fiu

TANONCZUL

nyomdánkban heti
fizetéssel
azonnal felvétetik.

Sátoraljaujhely. Nyomatott Éhlert Gyula „Zemplén” könyvnyomtató intézetében.

Állami aranyéremmel kitüntetve

Kassai Butorkészítő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete

mint az O. K. H. tagja

KASSA, Fő-utca 10., I. em. és Fő-utca 12.

Telefon 526.

Telefon 526.

Nagy választék háló, ebédlő, uri szobák,
szalon- és borbutorokban, előszoba- és
konyhaberendezésekben. Megrendeléseket
tervek alapján is pontosan eszközölünk.
— Szálloda és pensio berendezések. —
Teljesen berendezett mintaszobák.

Állandó butorkiállítás!

Állami aranyéremmel kitüntetve

Ajánljuk a t. építő, építész és
mészkereskedő urak szives fi-
gyelmébe az általunk kizárólag
fával égetett, teljesen kőmentes

I-só rendű

darabos meszet

mely kiadós voltánál fogva az
összes hazai temékeket felül-
mulja.Levélbeli megkeresésekre azon-
nal válaszolunk, távirati meg-
rendeléseket elfogadunk.

Bankgyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczi mész- és agyagipar
telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgőnycim: Bankgyesület.
Telefon: 32.